

Kesäkuun 1 päivänä 1917.

N:o 45.

Suomen Eduskunnan
Pankkivaliokunnalle.

Kuten Pankkivaltuusmiesten kertomukses-
sa vuodelta 1916 mainitaan, ovat Pankkival-
tuusmiehet, Suomen Pankin Johtokunnan
ehdotuksesta Marraskuun 10 päivänä 1916 myön-
täneet Suomen Pankin virka- ja palvelus-
miehille kalliin ajan lisää erikoisen tähän

liitetyn taulukun mukaan 10 prosentista 50 prosenttiin kaikista rahasta suoritettavista palkkaeduksista, ikäkorotuksia kuitenkin lukuunottamatta. Piitarin konttorissa oli sanottua taulukkoa kuitenkin sovellettava ainoastaan v. t. pankinkomisariukseen, mutta konttorin muille virka- ja palvelusmiehille oli kalliin ajan lisänä suoritettava kuukausittain erittäin ehdotetut määrät kullekin, vähintään Smk. 77:50 ja enintään Smk. 150.-- kuukaudessa. Tämä palkanlisät, jotka kuukausittain nousivat yhteensä 10.537 markkaan, määrättiin luvattaviksi Heinäkuun 1 päivästä 1916 Kesäkuun loppuun tänä vuonna, ellei Eduskunta sitä ennen toisin määräisi.

Siitä lähtien, kun ylläkerrottu kalliin ajan lisä Pankin virkailijoille myönnettiin, ovat kaikenlaatuiset elintarpeet, kuten yleisesti tunnettua on, taaskin huomattavasti kohoaneet. On laskettu että kohoaminen on ollut suunnilleen 50 prosenttia, eräistä elintarpeista enemmänkin. Pankin virkailijoiden toimeentulo onkin sin vuoksi käynyt yhä tukalammaksi, ja on Pankin Johtokunnalle tullut valituksia Pankin virkailijoiden viheroksilta siitä että toimeentulo nykyisillä

palkkauksella on mahdoton ja että asema käy
sietämättömäksi, ellei palkkauksia piakkoin
taas paranneta.

Nykyisin menevä kalliin ajan lisä nousee,
kuten yllä on sanottu, 10,537 markkaan kuukau-
dessa eli 126,444 markkaan vuodessa. Kun ny-
kyisten olojen vallitessa täytyy ottaa lukuun
se mahdollisuus että elintarpeiden hinnat yhä
nousevat ja että 50 prosentin nousu niissä,
joka on todettu tapahtuneen sen jälkeen kun
kalliin ajan lisää viimeksi myönnettiin, tuli-
si ylitettäväksikin, saavat Pankkivaltuusmie-
het kunnioittaen ehdottaa että Pankkival-
tuusmiehet oikeutettaisiin, olosuhteista riip-
puen, kalliin ajan lisänä Pankin virkaili-
joille maksamaan korkeintaan 260,000 markkaa
vuoden lükien Heinäkuun 1 päivästä 1917 Kesä-
kuun 30 päivään 1918.

Siihen nähden että se 80,000 markan mää-
räraha, joka vuodesta 1911 lähtien Eduskun-
nan päätöksen mukaisesti on Pankin virkai-
lijoiden hyväksi tullut palkkojen parannuk-
seksi, normaaliaikaa silmälläpitäen, sekä uu-
sien tarpeelliseksi havaittujen virkailiain aset-
tamiseen on osottautunut riittämättömäksi,
saavat Pankkivaltuusmiehet, luopuen tällä

erää siitä keinosta, jota tarjoisi ehdotus Pan-
kinvuosirahasäännön uudistamiseen, kunni-
vittaan ehdottaa että sanottu 80,000 markan
määräraha korotettaisiin 100,000 markkaan,
vuotta kohti luettuna.

Suomen Senaatille

N^o 46.

Katsoen siihen että tavallista monen-
kertaisesti isomman setelimäärän liikkes-
sä olo vaikuttaa turmiollisesti maan raha-
laitokseen, jota paitsi paperirahan lisätty
liikkeelle laskeminen saattaa viedä suu-
riin tappioihin. Jos luottamus tähän ra-
haan häviää, ovat Pankkivaltuusmiehet a-
siasa harkitessaan olleet sitä mieltä, että
sellaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä et-
tä liikkeessä olevien setelien määrä ei
enää pääse kasvamaan sekä että nyky-
ään liikkeessä olevaa setelimäärää on py-
rittävä alentamaan erikoisilla toimenpi-
teillä. Vaikkakaan ei liene mahdollista
ratkaisevasti saada parannusta nykyi-
seen asiantilaan ennen sodan päättymis-
tä, olisi hintatason vakaannuttamiseksi

ja luottamuksen säilyttämiseksi setelirahaan.
jo nyt osittaisesti toimittava edellämait-
tujen näkökohtain mukaisesti. Pankkival-
tuusmiesten mielestä jo valtion oma etu vaa-
tii, että se tässä kohden tukee Suomen
Pankkia, joka voisi tapahtua siten, että
valtio ottaisi suurehkon kotimaisen lainan,
johon maassa olevain vapaiden varain run-
saus näyttää antavan mahdollisuuksia, se-
kä luovuttaisi täten saamansa varat Suo-
men Pankille, joiden vastineeksi valtio
saisi venäläisiä valuuttaobligatsioneja.

Hankittuaan tästä asiasta Suomen Pan-
kin Johtokunnalta lausunnon, joka tähän
liitetään, saavat Pankkivaltuusmiehet edel-
lä kerratuilla perusteilla kunnioittaen esit-
tää, että Suomen valtio hankkisi kotimai-
sen lainan ja ostaisi täten saamallaan va-
roilla Suomen Pankilta venäläisiä valuut-
taobligatsioneja. Jotta tällä lainalla tarkoi-
tettu toimintapide saisi suuremman kanta-
vuuden, olisi laina, Pankkivaltuusmiesten
mielestä, määrättävä tarpeellisen suureksi,
vähintään 200 miljoonaksi markaksi, minkä
ohessa obligatsioneja olisi asetettava pienem-
millekin määrille, jotta ne tulisivat halu-

tuiksi suuren yleisön puolelta, ja Suomen Pan-
kin liikkeessä olevien setelien määrä siten
saataisiin vähemmään.

Suomen Eduskunnan
Pankkivaliokunnalle.

N:o 47.

Katsoen siihen että tavallista monenker-
laisesti isomman setelimäärän liikkeessä ol-
vaikuttaa turmiollisesti maan rahalaitokseen,
jota paitsi paperirahan lisätty liikkeelle laske-
minen saattaa viedä suurin tappioihin, jos
luottamus tähän rahaan häviää, ovat Pank-
kivaltuusmiehet asiaa harkitessaan olleet si-
tä mieltä, että sellaisiin toimenpiteisiin on
ryhdyttävä että liikkeessä olevien setelien
määrä ei enää pääse kasvamaan sekä et-
tä nykyään liikkeessä olevaa setelimää-
rää on pyrittävä alentamaan erikoisilla
toimenpiteillä. Vaikkakaan ei liene mahdol-
lista ratkaisvasti saada parannusta nykyi-
seen asiantilaan ennen sodan päättymis-
tä, olisi hintataseen vakaannuttamiseksi
ja luottamuksen säilyttämiseksi setelira-
haan jo nyt osittaisesti toimittava edel-

länmainittujen näkökohtain mukaisesti. Pankki-
kivaltuusmiesten mielestä jo valtion oma etu
vaatii, että se tässä kohden tukee Suo-
men Pankkia, joka voisi tapahtua siten,
että valtio ottaisi suurehkon kotimaisen
lainan, johon maassa olevain vapaiden va-
rain runsaus näyttää antavan mahdolti-
suuksia, sekä luovuttaisi tätä saamansa
varat Suomen Pankille, joiden vastineek-
si valtio saisi venäläisiä valuuttaobligat-
sioneja.

Hankittuaan tästä asiasta Suomen
Pankin Johtokunnalta lausunnon, ovat
Pankkivaltuusmiehet edellä kerrotuilla pe-
rusteilla Senaatille esittäneet että Suomen
valtio hankkisi kotimaisen lainan ja os-
taisi tätä saamallaan varoilla Suomen
Pankilta venäläisiä valuuttaobligatsioneja.
Jotta tällä lainalla tarkoitettu toimintapiidi
saisi suuremman kantavuuden, olisi laina,
Pankkivaltuusmiesten mielestä määrättävä
tarpeellisen suureksi, vähintään 200 miljoonak-
si markaksi, minkä ohessa obligatsioneja
olisi asetettava pienemmillekin määrille,
jotta ne tulisivat halutuiksi suuren ylei-
sön puolelta, ja Suomen Pankin liikkeis-

sä olevien setelien määrä siten saataisiin vähentämään.

Tästä saavat Pankkivaltuusmiehet kunnioittaen Pankkivaliokunnalle ilmoittaa.

Suomen Pankin johtokunnalle.

N^o 48.

Kirjeen ohella viimekuluneen Toukokuun 15 päiväältä on johtokunta Pankkivaltuusmiehille lähettänyt Senaatin asettamassa neuvottelukunnassa laaditun ehdotuksen Suomen ja Venäjän välisten maksusuoritusten järjestämiseksi, pyytään samalla oikeutta Suomen Pankille saada myötävaikuttaa tuon ehdotuksen toteuttamiseen.

Pankkivaltuusmiehet ovat sitä mieltä että tällainen maksusuoritusten säännöstely olisi omiaan vähentämään ruplan tulvaimisesta Suomeen syntyneitä vaikeuksia. Mutta harkitessaan ehdotusta Suomen Pankin kannalta, eivät Pankkivaltuusmiehet ole voinut olla huomioon ottamatta, että Suomen Pankin setelinantoa venäläistä valuuttaa vastaan on jo niin suuressa määrin jatkunut, että liikkeessä olva setelimäärä.

rä sen kautta on kasvanut moninkertaiseksi siihen verraten, mikä se oli ennen sotaa. Suomen Tankin tehtävä on ylläpitää varmuutta ja vakavuutta maan raha-asioissa, mutta sen asiaksi ei ole katsottava valtiolainojen myöntäminen Venäjälle, semminkin jos Tankin oma asema samoin kuin Suomen rahalaitoksen vakavuus lainojen aiheuttaman liiallisen setelinannon vuoksi joutuu vaaraan. Tankkivaltuusmiehet ovat jo ottaneet harkittavakseen keinoja nykyään liikkeessä olevan setelimäärän vähentämiseksi. Tämän huomioonottaen ovat Tankkivaltuusmiehet sitä mieltä, että sikäläin Venäjän valtio maksuvalanssin tasottamiseksi ottamiaan n. s. valuuttalainoja ei voisi saada sijoitetuksi niille liikemiehille ja teollisuudenharjoittajille y. m., jotka harjoittavat vientiä Venäjälle, vaan Suomi sen lisäksi pakotettaisiin antamaan Venäjälle obligatsioneja vastaan Suomen valuuttaa, ei tällaisen lainan myöntämiseen ole Suomen Tankkia velvoitettava. Tuollainen lisävaluuttalaina jossain muodossa pikemminkin voitaisiin ajatella esimerkiksi Suomen valtion tehtäväksi, jolloin valtio hankkisi siihen tar.

peullisen määrän Suomen valuuttaa kotimai-
sella lainalla. Viimemainittuun lainaopera-
tioniin jos se tulisi tyydyttävässä muodossa
järjestettäväksi, saattaisi Suomen Pankki
Pankkivaltuusmiesten mielestä kyllä yksityis-
pankkiin rinnalla ottaa osaa, kuitenkin
vain sikäli kuin Pankin liike-edut sen
sallisivat.

Mitä kysymyksessä olevan, Senaatin
neuvottelukunnassa laaditun ehdotuksen muu-
hin kohtiin tulee, eivät Pankkivaltuusmiehet
vaikka eräät kohdat nykyisessä muodos-
saan antavatkin aihetta vakaviin epäilyk-
siin, katso asiakseen niistä tällä kertaa
lausua mieltään, koska niillä, jos Suomen
Pankki ei enää välitä valuuttalainoja Venä-
jälle, ei Pankin kannalta nyt ole välitöntä
merkitystä. Sitäpaitsi nämä yksityiskohdat
tulevat Eduskunnan ratkaistavaksi, kun hal-
litus, jos se ryhtyy valtiotainaa Venäjälle myön-
tämään, on velvollinen asiassa kuulemaan
Eduskuntaa.

Tämän saavat Pankkivaltuusmiehet vas-
taukseksi Johtokunnan edellä kerrattuun
esitykseen, kunnioittaen, Johtokunnalle il-
moittaa.

Suomen Senaatille

Kirjeen ohella viimekuluneen Toukokuun 15 päivästä on Suomen Bankin Johtokunta Bankkivaltuusmiehille lähettänyt Senaatin aset-
tamassa neuvottelukunnassa laaditun ehdotuk-
sen Suomen ja Venäjän välisten maksusuori-
tusten järjestämiseksi, pyytään samalla oi-
keutta Suomen Bankille saada myötävaikut-
taa tuon ehdotuksen toteuttamiseen.

Tämän esityksen johdosta ovat Bankki-
valtuusmiehet tänä päivänä Johtokunnalle
lähettämässään kirjessä esintuoneet että
Bankkivaltuusmiehet ovat sitä mieltä että
tällainen maksusuoritusten säännöstely oli-
si omiaan vähentämään ruplan tulvaami-
sista Suomen syntyneitä vaikeuksia, mut-
ta että Valtuusmiehet, harkitessaan ehdo-
tusta Suomen Bankin kannalta, eivät ole
voineet olla huomioon ottamatta, että Suo-
men Bankin setelinanto venäläistä va-
luuttaa vastaan on jo niin suuressa mää-
rin jatkunut, että liikkeessä oleva seteli-
määrä sen kautta on kasvanut moninker-
taiseksi siihen verraten, mikä se oli en-
nen sotaa. Suomen Bankin tehtävä on

ylläpitää varmuutta ja vakavuutta maan ra-
ha-asioissa, mutta sen asiaksi ei ole katsot-
tava valtiolainojen myöntäminen Venäjälle,
semminkin jos Pankin oma asema samoin-
kuin Suomen rahalaitoksen vakavuus laino-
jen aiheuttaman liiallisen setelinannon vuok-
si joutuu vaaraan. Pankkivaltuusmiehet ovat
jo ottaneet harkittavakseen keinoja nykyään
liikkeessä olevan setelimäärän vähentämisek-
si. Tämän huomioonottaen ovat Pankkival-
tuusmiehet sitä mieltä, että sikäli kun Ve-
näjän valtio maksuvalanssin tasottamiseksi
ottamiaan n. s. valuuttalainoja ei voisi
saada sijoitetuksi niille liikemiehille ja
teollisuudenharjoittajille y. m., jotka harjoit-
tavat vientiä Venäjälle, vaan Suomi sen li-
säksi pakotettaisiin antamaan Venäjälle ob-
ligatsioonija vastaan Suomen valuuttaa, ei
läälläisen lainan myöntämiseen ole Suomen
Pankkia velvoitettava. Tuollainen lisävaluut-
talaina jossain muodossa pikemminkin voi-
taisiin ajatella esimerkiksi Suomen val-
tion tehtäväksi, jolloin valtio hankkisi sii-
hen tarpeellisen määrän Suomen valuuttaa
kotimaisella lainalla. Viimemainittuun lai-
naoperatsioonin, jos se tulisi tyydyttävässä

muodossa järjestettäväksi, saattaisi Suomen Pankki Pankkivaltuusmiesten mielestä kyllä yksityispankkien rinnalla ottaa osaa, kuitenkin vain sikäli kuin Pankin liike-edut sen sallisivat.

Mitä kysymyksessä olevan, Senaatin neuvottelukunnassa laaditun ehdotuksen muu-
hin kohtiin tulee, siivät Pankkivaltuusmiehet
vaikka eräät kohdat nykyisessä muodossaan
antavatkin aihetta vakaviin epäilyksiin, kat-
soneet asiakseen niistä tällä kertaa lausua
mieltään, koska niille, jos Suomen Pankki
ei enää välitä valuuttalainoja Venäjälle, ei
Pankin kannalta nyt ole välitöntä merki-
tystä. Sitäpaitsi nämä yksityiskohdat tu-
levat Eduskunnan ratkaistavaksi, kun hal-
litus, jos se ryhtyy valtiolainaa Venäjälle
myöntämään antanee Eduskunnalle tilai-
puuden lausua mielipiteensä asiasta.

Pankkivaltuusmiehet ovat katsoneet vel-
vollisuudekseen, oikeellittain kappaleen edel-
lä kosketellussa neuvottelussa syntyneestä
ehdotuksesta sammoisena kuin se on Joh-
tokunnalta Pankkivaltuusmiehille saapu-
nut, kunnioittain tästä Senaatille ilmoit-
taa.

Suomen Eduskunnan
Pankkivaliokunnalle.

N^o 50.

Kirjeen = = = = 49 = = = = tästä Pankkivaliokunnalle ilmoittaa.

Suomen Pankin Johtokunnalle.

N^o 51.

Saatuaan osan Suomen Pankin Pietarin konttorin Johtokunnalle osottamassa kirjessä viimekudenneen Toukokuun 30 päivästä tekemästä esityksestä että mainitulle konttorille myönnettäisiin oikeus niinkauan kuin ruplainvaihdamisesta aiheutuvat konttorin toimintaa suuressa määrin häiritsevät ja vaikeuttavat olot, joista sanotussa konttorin kirjessä lähemmin kerrotaan, siellä jatkuvat, pitää konttori avoinna yleisöä varten ainoastaan heinäkuun 11-¹² päivällä, ovat Pankkivaltuusmiehet katsoneet hyväksi suostua kerrottuun esitykseen, jonka Valtuusmiehet saavat kunnioittaen Johtokunnalle ilmoittaa tiedoksi ja Pankin Pietarin konttorin tietoon saattamista varten.